

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 3

Mars 1976

12. årgang

Salmene og vårt bønneliv

Av Øyvind Andersen

«*Til deg, Herre, setter jeg min lit, la meg aldri i evighet bli til skammel! Utfri meg og redd meg ved din rettferdighet! Bøy ditt øre til meg og frøls meg. Vær meg en klippe til bolig, dit jeg alltid kan gå, du som har fastsatt frelse for meg! For du er min klippe og min festning. Min Gud, utfri meg av den ugadeliges hånd, av den urettferdiges og undertrykkerens vold! For du er mitt håp, Herre, Herre, min tillit fra min ungdom av. Til deg har jeg støttet meg fra mors liv av, du er den som drog meg ut av min mors skjød, om deg vil jeg alltid synge min lovsang. Som et under har jeg vært for mange, men du er min sterke tilflukt. Min munn er full av din pris, hele dager: av din herlighet. Forkast meg ikke i alderdommens tid, forlat meg ikke når min kraft forgår.*» Amen. (Salme 71, 1-9).

Det er enkelte bønner som har serskilt betydning for oss som tror på Jesus. Vi ser det i Salmenes bok at det er enkelte ting som går igjen og igjen, og det er flere salmer som ligner hverandre svært. Det kommer av at de fyller et serskildt behov for alle som tror på Jesus. Denne salmen har for eksempel meget til felles med Salme 31 i begynnelsen, samtidig som den også er meget forskjellig fra den salmen. De har det tilfelles at jeg setter min lit til deg, Herre, til deg Herre tar jeg

min tilflukt, står det i Salme 31. La meg aldri i evighet bli til skamme, det står likt i begge salmene. Gang på gang møter vi slike utsagn i Salmenes bok: Forkast meg ikke, la meg ikke bli til skamme, la meg ikke gå til grunne, Herre forlat meg ikke, Herre jeg stoler på deg, svikt meg ikke.

Denne salmen ser ut til å være skrevet av en mann, eller om en mann og til en mann som er tilårs kommen: «Forkast meg ikke i alderdommens tid, forlat meg ikke når min kraft forgår». Det er svært om å gjøre for han som taler i Salme 71 å få kungjøre for etterlekten det som Gud har pålagt ham å forkynne innen han skal forlate denne verden. Og det er noe som vi kjerner igjen som har fått oss pålagt å forkynne Guds ord, som har fått et budskap å bære videre. Herre la meg få lov å være her til jeg får fullføre den gjerning som du har satt meg i, til jeg får lov å overgi budskapet til dem som kan bære det videre. Herren hører slike bønner, for en ting er sikert, det som Guds ord har foreskrevet oss å be om, det hører Gud. Det kan du stole på.

Salmene er bønner. Du ser det mellom andre i slutten av Salme 2, der det står: Ende på David, Isaia sønns, bønner. Og de første kristne brukte mye salmene i sitt bønneliv, da det står at de holdt trolig fast ved bønnene, og det er nettopp Davids salmer. Det sies også

til oss at vi skal oppbygge hverandre ved salmer og lovesanger og åndelige viser, og det er alt sammen Salmenes bok der tenkes på. Det er der vi finner disse overskrifter: Salmer og sanger og åndelige viser, som overskrifter i den greske oversettelse av Davids salmer. Her er ikke tale om åndelige viser som har annen opprinnelse enn Guds ord, som mange synes å tro i dag.

Derfor skal vi bruke også denne salmen som jeg leste her i dag i våre bønner. Og du hører hvilken bønn det er: Utfrí meg og redd meg ved din rettferdighet.

Vi må takke og prise Herren, det er ikke på grunn av vår rettferdighet, men å grunn av Jesus Kristi rettferdighet vi kommer til å nå målet. Vi er tilregnet det som vi ikke er hos Jesus. Det som jeg er, det tok Jesus på seg. Han blei tilregnet det som jeg er og har gjort, så blir jeg tilregnet det som han er og har gjort, og det er ved hans rettferdighet jeg blir utfriid og reddet, og ved hans rettferdighet kommer jeg til å nå målet.

Bøy ditt øre til meg ved han og frels meg. Og ordet frelse det betyr å komme inn i det fullkomne Guds rike. Vi skal komme dit for Jesu skyld, på grunn av den rettferdighet som han har tilregnet oss. Mens vi er her i verden, så er Heren selv en klippe, og det blir også omfattet av bønnen i denne salmen, «vær meg en klippe til bolig, dit jeg alltid kan gå, for du er min klipe og min festning». Det kan vel ikke sies betre enn det er sagt her. Du skal regne med at Herren er en bolig for deg. Det er sagt at den eldgamle Gud er en bolig for alle som tror på ham, for alle som frykter ham. Du får lov å holde til i Gud, du får lov å ferdes i Gud. Skriften bruker alle disse uttrykk på forskjellige steder. Vi skal få lov å føre vårt liv i Herren. Herren er min tilflukt, han er min bolig, han er min klippe, han er min festning, han omslutter meg, han er grunnvollen for mitt liv, han er min beskyttele, han er mitt vern. Og vi kan spørre, ja hva trenger vi mer?

Det er han som skal utfri og redde oss fra alle de farer som vi er oppe i. Vi er midt i en ond verden, slik som Jesus også har sagt i sin yppersteprestlige bønn, verden hater oss fordi Jesus har gitt oss sitt ord. Om vi tar vare på Guds ord blir vi ikke forstått av menneskene, det må vi være forberedt på. Men Herren skal bevare oss og utfri oss fra den ugodeliges hånd, fra undertrykkelse i den urettferdiges vold. Det kommer ikke til å hende noe galt med den som er i Herren, for når han er en bolig og en klippe og en festning kan vi være trygge. «Til deg har jeg støttet meg fra min mors liv av, du er den som drog meg ut av min mors skjød». Det er tillit til Herren å få lov å uttrykke det.

I første rekke er det jo sagt om Herren selv. Det er underlig å se hvordan Jesus står i sentrum av alle Davids salmer. Jesus er prøvd i alle ting i likhet med oss, han er det menneske som holder mål og har fullbyrdet alle ting, han er også det menneske som har måttet bære ansvaret for alle våre synder, og som vi ikke minst i salmenes bok hører må bekjenne seg ansvaret for alle menneskers synder. Men han har kunnet bære ansvaret, han har reddet oss, og han er blitt alt det vi trenger for å kunne leve med Gud, og fordi Jesus er midt i alle Davids salmer er det at vi kan få lov å anvende dem på oss, og bruke dem som våre salmer, som våre personlige bønner. Og det er en adgang som er åpnet for alle mennesker.

Om du hører på meg i dag som ikke tror på Jesus, kan du også få dov å begynne å bruke dette. Jeg har trang til å si til deg i Jesu navn at Jesus er en festning, en klippe, en tilflukt, et vern, for deg også. Jesus er den rettferdigheten som du ikke har, Jesus har båret den byrden som du prøver på å bære i dag og som du nderlig godt vet er for tung for deg. Jesus har gjort opp det regnskap som du vet du ikke kan svare for overfor Gud. Dette er ditt, du har den samme rett til å tro på det som jeg har, og som alle troende har, for retten til å tro Jesus ligger ikke

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sen der eksp. namn og adr. Bladet blir halde opp med friviljuge gåver
Red. Amund Lid, tlf. 75, Norheimsund og post 5600 Norheimsund

Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, 5400 Stord. Postgiro: 42887, Stord Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tinging, oppseiling, adresseforandring og gåver til bladet.

Norsk Lutherisk Lekmannsmisjon :

Formann: Sigmund Hjorthaug
Kløverveien 32D, 4300 Sandnes
Telefon (045) 65957

Kass.: Sverre Bøhn. Postgiro 68213
Bankgiro : Vikøy Sparebank
3530.07.09492
5601 Norheimsund

i oss som tror, men den ligger hos ham som har båret våre synder og som har gjort alt til vår frelse. Da har jeg lyst å be deg som ikke tror på Jesus å begynne å gjøre bruk av dine rettigheter, begynn du også å be til ham, ta imot det som han har skjenket og gitt til deg, så skal du få oppleve at frelsen den er for deg. Og så skal vi få oppleve at like til slutt skal vi få lov å høre Herren til, og han skal være med oss inntil alderdommen og de grå hår. Amen.

Den gode strid

Av Odd Dyrøy

Eg har stridt den gode striden, fullenda løpet, eg har halde trua, vitnar Paulus i 2. Timot. 4, 7.

Dei fleste i vår tid stirr for at alle skal få

det godt, få likestiling i utdanning, løn, fritid og meir slikt, og det trur dei er den gode strid. Og stakkars den som vågar å mela imot og seja at denne striden kjem ikkje alltid frå Gud. Verda ligg i det vonde, og det vil alltid finnast ein Kain som slår bror sin ihel, ein Ismael som forfylgjer Isak, ugjenfødde sjeler med falske røyster som lik Sedekias saman med fire hundra falske profetar førde ulukka over Israel. Vi kan også ta med Judas og Demas som fekk pengane så kjær at dei forlet Jesus, og Annanias og Safira som av same grunn laug for den Heilage Ande og Herrens apostlar.

I ei slik verd og blant slike folk har vi vårdaglege livsstrid. Guds ord seier det slik : Men det skal du vita at i dei siste dagar skal edt koma vande tider. For folk skal då vera sjølvkjære, pengekjære, stormodige, spottsame ulydige mot foreldre, utakksame, vanheilage, ukjærlege — som har skin av guds frykt, men fornekta hans kraft — dei skal du venda deg i frå (2. Timot. 3, 2-5). Alt dette er sant i dag som aldri før, og her vil striden bli hard for alle som ikkje let seg dra med straumen og villfaringa. Gjennom tidene har det kosta Guds folk liv og blod, forfylging, fengsel, løvehola, og bålet, motstand og liding av mange slag. Striden var hard for å halda fast på Jesus og evangeliet og Guds ord og fylgje Herren, og Skrifta vitnar om mange som tapte i striden. Men den seier også at mange sigra så ein dag skal dei bli ein stor skare som ingen kan telja, av alle folk, ætter og landslydar Det står om dei at dei hadde ikkje livet sit kjært alt til døden.

Vil vi gi akt på Guds ord vil vi sjå at striden for å bli i Jesus og trua på han ikkje er ny, og der vil vi sjå kven vi har å strida imot kva våpen som blir brukta imot oss, og kvi våpen Gud har gitt oss for å sigra i striden Der vil vi også sjå korleis det går den son taper i striden, og korleis det går den som sigrar og er tru til døden.

Kan tenkja meg at nokre spør: Kan du vis

meg veien til siger i denne striden, så eg kan vinna rettferdskransen og himmelen til slutt? Vil du akta på Herrens ord, så viser det veien. Les Hebr. 11. kap. som viser oss mange som fann veien og nådde sigrande fram.

Husk at den gode striden tar til ved eit møte med Gud, når du blir frelst og kjem til trua på Jesus. Det er ikkje slik som mange trur at den tek til når du bestemmer deg for å bli ein kristen. Det vil nok også føra deg inn i strid og kamp, men det blir ingen god strid utan du møter Jesus og kjem til trua. Sjå berre kvar den tok til for apostelen Paulus. Det var ikkje ved Gamaliels føter, heller ikkje ved samtale med farisearane og dei skriftlærde.

Men det var den dagen han møtte Jesus, og fekk nytt syn og nytt liv av han. Han møtte ein som sa han kven han var og alt han hadde gjort, på same måte som kvinna ved brønnen i Sykar. Også der var det møte med Jesus som førde til nytt liv og ein ny livsvandring. Det gamle blei forbi og alt vart nytt. Der syndaren møter Gud, blir syndarhjarta einig med Herren: Du har berre trøysta meg med dine synder og mødt meg med dine misgjerningar. Du er blitt ein syndar for Gud, kan ikkje tilgi deg sjølv, får det ikkje til åtru eller ta imot, kjenner deg fordømd og fortapt, for Herrens ord og dom har råka sjølve hjarta. Salige dag, for dei som ikkje vende seg bort i vantru eller fann seg ein lettare og sjølvkjord veg, men vende seg til Jesus og hans ord. Til dei som vender seg til Jesus med si synd, seier Herren Eg, ja eg er den som slettar ut misgjerningane dine for mi skuld, og syndene dine kjem eg ikkje i hug!

Tenk å få vandra på denne veien til si siste stund, få vera Guds nådebarn og leva i foratinga av syndene.

Vi ville helst ha store sigrar over synda, store nådegaver, opplevingar og meir slikt, å setja lit til og rekna med. Men alt dette må Herren ta frå oss, for at me skal leva i nåden alleine, og sjå Jesus og den frelsa Gud har

gitt oss i han som vår einaste redning og større enn alt anna.

Her hadde Paulus sin store kamp, vitnar han, men fekk det beste og største svar frå Herren som eit menneske kan få : *Min nåde er nok åt deg!*

Her har nok også du din tunge strid, og tenkjer at dette kan vel ikkje gjelda meg som er så syndig og fell så oftes i synd, angrar så lite og gjer så lite for å koma fri frå synda, eg som er så veik og kraftlaus i kampen mot synda. Du er ofte redd for å gå til møter og andre samver om Guds ord, redd for å lesa Guds ord, redd for domen over deg og ditt, over alt som er urett med deg, og redd for åtru og bekjenna at du er eit Guds barn slik som du er.

Kjære deg som har det slik. Det er jo slike Jesus kom for å frelsa. Eg kom ikkje for å kalla rettferdige, men syndarar, ikkje for dei friske, men for dei som har det vondt, seier Jesus sjølv. Han gjekk i døden for verda si synd (også di) og sona den ved sitt blod, og han levde eit reint, rettferdig og fullkomne liv som menneske i din stad, og difor kan han seia at min nåde er deg nok. *Nok for deg, sjølv om du kjenner tornen eller synda i ditt kjøt og plagast av den.* Der er inga fordøming for dei som er i Jesus Kristus, for Jesus tak domen på seg.

Han vil ikkje at vi skal vera ovanpå, men avhengig av han i alle ting, avhengig av ein stedfortredar. Her er det trua og tilliten til hans nåde har sin daglege strid mot synda og vantrua. Den sigrande trua syng : «Jeg har en broder ved Guds side som alltid treder frem for meg. En evig fred i Jesu blod, en arv som Jesus til meg vant».

BIBLICUMKURSET

Vi minner om Biblicumkurset på Stavanger lærerskule 26.-28. mars. Kurset starter fre-

Falsk åndelighet

Av Ole Rolfsnes

Enkelte ord vi uttaler har en merkelig evne til å vekke oppmerksomhet. Dette ordet *falsk åndelighet*, uttalt av Valen Sendstad på Stord, vakte mer oppmerksomhet enn alle de andre ord han uttalte tilsammen i sin tale.

Dette ord er ikke en merkelapp vi kan sette på et enkelt kirkesamfunn eller organisasjon. Det tror jeg heller ikke Valen Sendstad hadde i tanke da han uttalte disse ord. Det er jo noe som finnes i alle kirkesamfunn eller kristenflokker, at der finnes enkelte personer som lever i falsk åndelighet. Det kan vel ikke noen som vil være av sannheten nekte for.

Og da må jo en forkynner ha lov til å peke på det han synes er galt og falskt, enten det så er hos pinsevenner eller andre krikesamfunn. Det er jo hans plikt og ansvar overfor Gud som har kalt og sendt ham. Jeg var en gang så uforsiktig at jeg uttalte dette ord i en tale, og gav det feil adresse og sa: Jeg tror at der finnется falsk åndelighet både i Indremisjonen og Kinamisjonen. Det kom ikke i avisene, men jeg fikk påtale av flere at slikt måtte jeg ikke si på en talerstol, enda til av generalsekretæren. Jeg våget aldri mer å uttale det og det ser ut for å være et farlig ord å uttale også idag.

Men likevel er det sant at falsk åndelighet finnes, for Bibelen viser oss personer som lever i falks åndelighet. Har nettopp lest «Vraketet sølv» av Aavik, den handler om Saul og gir stor klarhet på dette felt. Der var begynnelsen rett, han fikk et nytt hjerte — det vil kaller gjenfødselse, og han fikk profetisk henrykkelse — det samme som idag kalles ånd-

dåp vil jeg tro. Likevel gled han ut i falsk åndelighet og nådde aldri målet. Det ser ut for at jo mer en opplever med Gud, jo større er farene for å gli over i falsk åndelighet og bli religiøse mennesker uten liv i Gud. Opplevelseskristendom er en god grobunn for falsk åndelighet, der den kommer isteddenfor den sanne tro og liv i evangeliet.

Men hvorledes skal så disse bli hjulpet og vunnet, når vi ikke skal kunne nevne falsk åndelighet uten at der blir aviskriverier av det og irettesettelse av våre åndelige ledere? Her tror jeg det svikter for oss i forkynnelsen. Vi har altfor få med et budskap som kan komme dem til hjelp, og føre dem til et sant og rett forhold til Gud. Om noen av dere som skriver bøker leser dette, da vil jeg be om at dere tar med dette om falsk åndelighet. Jeg leste en gang Løvgren sine romaner, og der var disse forhold klart skildret. For mange som ikke har klarhet over disse ting, ville sikkert en slik bok være til stor hjelp. Og å hjelpe slike mennesker synes jeg er en stor gjerning.

Midt i min forkynnergjerning kom jeg selv inn i dette forhold. Det første jeg da merket meg, var at åndskraften i mine taler tok litt etter hvert, og forkynnelsen gled over i mest tale om misjonen og det å få inn mange penger, og det lykkes. Men å sette Bibelens skille mellom frelst og ufrelst, og å forkynne evangeliet, det ble det mindre av. Til sist førte dette meg inn i en misstanke om at noe var galt, og jeg kom i så stor anfektelse at jeg besluttet å slutte som forkynner. Men før jeg kom så langt møtte Gud meg i sitt ord, slik at jeg fikk se hvor feilen lå. Jeg var lik forstanderen i Efesus, hadde forlatt min første kjærlighet. Og når jeg fant veien tilbake til Jesus og de første gjerninger, da kom Ånder tilbake og jeg fikk fortsette min forkynnergjerning.

dag kl. 17. Se forøvrig programmet i februar- nummeret.

Vel møtt!

Det glade budskap

Av Rosenius

Hva er da evangeliet og dets innhold? Vi skal snart se hva Skriften sier om det, men først tar vi med en kort forklaring som Luther gir i fortalen til Det nye testamente.

«Ordet evangelium er et gresk ord og betyr godt gudsak, god tidende, god nyhet, noe man synger om og er glad for. Da David f. eks. vant over Goliat, kom et godt budskap til det jødiske folk at den grusomme fienden var slått. Slik er også Guds evangelium en god tidende og nyhet som er gått ut i hele verden om en David som har kjempet med synden, døden og djevelen og vunnet seier. og dermed frelst alle dem som var fanget i synden, plaget av døden og var i djevelens vold, forløst dem uten deres fortjeneste, gjort dem rettferdige, levende og salige, gitt dem fred, ført dem hjem til Gud. Derfor må de synge, takke ogprise Gud og alltid være glade om de ellers tror på dette evangeliet og blir i troen.

Denne tidende og trøstefulle nyhet kalles og et «nytt testamente». Det er som med et menneske som dør: Han bestemmer hvem som skal ha hans formue etter hans død. Slik har også Kristus befalt: Etter hans død og oppstandelse skal evangeliet forkynnes i hele verden, og derved har han gitt alt det han eide, til dem som tror på det. Han ga dem sitt liv, som han oppslukte døden ved, sin rettferdighet som han har utslettet synden

Siden den gang har dette ordet om falsk åndelighet vært brennaktuelt for meg. Og mange ganger må jeg lik David be: Ransak meg, Gud, og kjenn mitt hjertet! Prøv meg og kjenn mine mangehånde tanker, og se om jeg er på fortapelsens vei, og led meg på evighetens vei! (Salme 139, 23-24).

med, sin salighet som han har overvunnet den evige fordømmelse med.

Nå kan jo det fattige menneske ikke høre noe mer trøstefullt enn dette dyrebare og gledelige budskap om Kristus. Og han må glede seg over det, hvis han overhodet tror denne sannhet.

Om dette glade budskap taler Skriften mange steder lærerikt og gledelig. I 2. Kor. 5, 18-20 leser vi :

«Men alt dette er av Gud, som forlikte oss med seg selv ved Kristus og ga forlikelsens tjeneste, fordi Gud i Kristus forlikte verden med seg selv, så han ikke tilregner dem deres overtredelser og har nedlagt i oss ordet om forlikelsen. Så er vi da sendebud i Kristi sted, som om Gud selv formante ved oss; vi ber i Kristi sted: La eder forlike med Gud!»

Det første vi her skal merke oss, er at evangeliet er ikke noe menneskelig (Gal. 1, 11). Det er ikke oppkommet i noe menneskes tanke. Det er et himmelbud, den store og evige Guds budskap til den falne slekt. Denne store og evige Gud som har skapt alt, har siden gjenløst slekten. Og nå har han latt oss forkynne evangeliet, det skjedde først ved engler og profeter, og siden ved en stor skare evangelister. «Men alt sammen er av Gud —».

I evangeliene befaler han oss å forkynne dette evangelium. Vi behøver ikke tigge noe menneske om evangeliet, det er Guds gave, det er Kristi testamente: «Meg er gitt all makt i himmel og på jord — gå derfor ut og forkynn evangeliet for all skapningen!»

Gå ut i all verden, sa han. Jeg er også i verden! Forkynn det for all skapningen, sa han. Jeg er også en av skapningen!

I Kristus er Gud forlikt med verden

Den gode nyhet som evangeliet er, kan sam-

menfattes i disse korte ord; Gud var i Kristus og forlikte verden med seg selv.

Verden er den falne slekt. Verden var på grunn av Adams fall fordømt til den evige død. Dommen sto fast: Den som synder, skal se døden. Og : Forbannet er den som ikke blir ved i alle ting som er skrevet i lovens bok, så han gjør dem. Her var ingen som kunne frelse seg selv, for ingen var uten synd.

Syndens lønn var døden, og således kom døden til alle mennesker, fordi de alle hadde syndet. Den evige døds rike var helvete, og kongen var djevelen som hadde hele verden under seg.

Men den store, barmhjertige Gud kunne ikke se på at alle skulle gå fortapt. Derfor ble Ordet kjød, Gud var i Kristus, og med den menneskenatur Gud hadde tatt på seg, forlikte han verden med seg selv. Kristus ble slektens annen Adam: Han tok på seg å stå til ansvar for loven og for dommen i hele slektens sted. Kort sagt: Han gjorde det vi skulle ha gjort, og led det vi skulle ha lidd.

Han forlikte verden med seg selv: ga verden den nåde, det hjertelag som Gud hadde overfor den før fallet, idet han fullførte loven, led straffen, gjorde forbrytelsen god igjen, seiret over døden, djevelen og helvete og vant en evig forløsning for oss.

Han tilregner dem ikke deres overtredelser. Slik som Gud så med velbehag på verden før Adams fall, slik ser han nå på verden som forlikt og tekkelig for ham ved den annen Adam, for vi ble forlikt ved hans Sønns død, da vi var fiender (Rom. 5, 10).

Han har nerlagt i oss forlikelsens ord: Det er ordet om den forsoning som er skjedd i Kristus, og nå formaner Gud ved oss: La eder forlike med Gud! Gud er allerede forsonet med dere, så forson dere nå med Gud! Så er alt godt. Kom tilbake, fortapte barn! Faderens hjerte og favn har lenge stått åpen for dere. Dere behøver ikke gjøre det minste for å forsonne Faderen, han var selv i Kristus og forlikte verden med seg selv. Nå skal dere

bare la dere forsoner med Gud !

Her ser vi hva evangeliet er. Mange tror at evangeliet er et løfte, mens det er et budskap om et løfte som allerede er oppfylt. Evangeliet taler ikke om noe som *skal* skje, men det er, som Luther sier, et budskap om noe som er skjedd, noe som er der enten vi tar imot det eller ikke.

Mange tenker som om det er Gud som skal forsones, at synden skal slettes ut — men Gud er forsonet, synden er slettet ut. Å, om vi bare kunne tro dette at alle synder i verden og også den synd som plager oss, er i Kristi død slettet ut, tildekket, senket i havets dyp! Gud er allerede forsonet, og den evige rettferdighet er kommet.

Nå er alt ferdig !

Mange vet slett ikke hva forsoningen inneholder, eller de omfatter den med så mange forbehold som de mener ligger i Skriftenes ord om forsoningen, at det blir likså vanskelig for dem å få del i den som det var vanskelig å få del i den rettferdighet som de mente loven skulle gi — som om det ingen forsoning var skjedd.

Man vil ikke tro at Gud forsoner hele verden med seg selv og ikke tilregner dem deres synd lenger. Og selv om man bekjenner det med munnen, tror man i sitt hjerte at det bare gelder de fromme, de som får det til å angre og tro. Når så evangeliets budbærere kommer og innbyr til nådens bryllup: Kom, for nå er alt ferdig, så forandrer vanstroen disse ord til : Vent til alt blir ferdig en gang.

Ja, sier du, men man må jo være beredt og angre synden før man kan komme. Men Skriften sier: «Den som tørster han komme, og den som vil, han ta livsens vann uforskyldt» (Åpb. 22, 17).

Hvis du sa at du ikke ville komme før du er beredt, da talte du sant. Men det at det er noen som ikke får komme til Kristus, er en villfarelse. For den som vil, får komme. Grunnen til at ikke alle mennesker blir salige, er den som Kristus selv ga, da han talte om bryl-

lupet: De ville ikke komme (Matt. 22, 3).

Først blir de borte på grunn av sin aker, sin forretning, sin hustru, sin familie eller andre forhold i hjemmet. Når så mennesket blir vakt, vil det først forsøke alt det andre før det vil ta imot Kristus og ta nåde for nåde.

Alt strev, all anger og sønderknuselse har en hensikt: å drive mennesket til Kristus (Gal. 3, 24), å få det til å ville komme. Når det bare er kommet så langt at det vil komme, når det sukker: Å, om dog Jesus ville forlate min synd! — da er det på høy tid å komme, å tro, å slutte med alt arbeid. For alt er ferdgi. Herren sier jo: Innby fattige, krøplinger, halte — blinde! Nød dem til å komme. Alt er beredt!

Her må vi sitere noen merkelige ord av I. A. James :

«Søkende sjeler glemmer at det er deres ubetingede plikt straks å komme til Frelseren. De vil vente til de blir fattige og til de føler et indre kall til å tro. De søker og ber og forstår ikke at de bør straks overgi seg til Kristus. De venter på noe merkelig — en slags inngivelse i hjertet om at nå kan de tro, og denne inngivelsen skulle da også gi dem evnen til å tro.»

Men hvor står det i Bibelen at syndere skal vente til de får tro? Hvor står det: Tro, men

ikke nå! Kom, men ikke nå, vent til du blir bedre beredt. Tvert imot står det: «I dag, om I hører Guds røst, så forherd ikke eders hjerter. I dag er nådens tid, i dag er Gud å finne.»

Kan ikke Gud forlate deg din synd i dette øyeblikk? Er ikke Gud forson? Er ikke dine synder utslettet? Skulle du stole mer på en røst fra himmelen eller på en følelse i ditt eget hjerte enn på Guds eget ord? Sier ikke Jesus: «Kom til meg, alle I som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi eder hvile» (Matt. 11, 28)?

Er disse ord Kristi egne ord? Er det sant hva Jesus sier? Ja. Står det noe om å vente på en inngivelse? Nei. Hvorfor har du da betenkigheter?

Vi tar igjen med noen ord av James : «Se på fortellingen om fangevokteren i Filippi, Ap.gj. 16, 25-34. Den samme natten som han hadde fått se sin synd, trodde han på Kristus. Da han i sjelenø ropte: Hva skal jeg gjøre? svarte Paulus: Tro på den Herre Jesus, så skal du bli frelst. Apostelen sier ikke noe om en lang forberedelsesvei, men sa ganske nøkternt: Tro! Og mente selv-følgelig: Tro nå! Og så forsto den forskrekke mannen ham. For han trodde straks og fikk fred.»

Bibelen er min hverdag

Av David Hedegård

I.

Gud har beredt alle frelse i sin enbårne sønn, men det må skje noe med oss for at vi skal få del i denne frelsen.

Vi gjentar: noe må skje med oss. Vår oppriktige lengsel, vår avgjørelse, vår beslutning er ikke tilstrekkelig til å gi oss del i frelsen i Kristus.

Disse påstandene står fullstendig i strid med en meget utbredt oppfatning i vår tid. En sier: Mennesket har jo en fri vilje, dermed må det kunne gjøre opp sin sak med Gud når det vil.

Vi svarer: Mennesket har fri vilje i ytre, borgerlige ting, men på det religiøse plan — når det gjelder forholdet til Gud — har det ingen

frei vilje. Bibelen sier nemlig at det naturlige menneske er død i synd (Ef. 2, 1, 5 etc). Den som er død, har ingen fri vilje. Om han skal få noen vilje, må det først skje det under med ham at han oppvekkes fra de døde. Jeg kan ikke oppvekke meg selv av den åndelige død, jeg kan ikke føde meg selv på ny.

*Men dette er den Hellige Ånds verk. I sin avskjedstale sa Jesus til apostlene: «Jeg vil ikke etterlate eder farløse, jeg kommer til eder» (Joh. 14, 18). Av sammenhengen går det fram at han her ikke taler om sin gjenkomst ved verdens ende. Han taler om den usynlige gjenkomst som skulle skje på pinsedag. For dette er pinsedagens innhold: *Jesus kom usynlig tilbake ved Ånden, for å gi oss del i den frelse han hadde vunnet oss ved å bli menneske, gjennom sitt hellige liv, sin uskyldige lidelse og død og sin seierrike oppstandelse.**

«Jeg tror at jeg ikke av egen fornuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komme til ham, men den Hellige Ånd har kalt meg ved evangeliet, opplyst meg ved sine gaver, helliggjort og oppholdt meg i den rette tro». Slik har vi alle engang lært det i Luthers Lille katekisme. Det er Åndens verk at vi får del i frelsen i Kristus.

En kan være from og dypt religiøs uten å være berort av Herrens Ånd, og en av de store åndelige farer i vår tid er at en ofte ikke nøye nok skiller mellom religiøsitet og kristendom. General Booth sa en gang i begynnelsen av dette århundre: «Det tyvende århundres fare er kristendom uten Kristus, religion uten den Hellige Ånd, himmel uten helvede.»

Hva er da kjennemerket på Åndens verk?

Først og fremst kjenner en Åndens verk på at det *skjer ved Guds ord*. Det kan være nok å vise til et par steder om den nye fødsel: «Etter sin vilje har han født oss ved sannhets ord» (Jak. 1, 18.) «I som er gjenfødt, ikke av forgjengelig, men uforgjengelig sæd, ved Guds ord, som lever og blir» (1. Pet. 1, 23) For når Gud taler, *skjer* det noe — nå som i

skapelsens morgen. «Gud taler ikke ord, men ting», sier Martin Luther.

Visstnok er Ordet ikke det eneste nådemiddel — også gjennom dåp og nattverd skjer Guds verk med mennesket. Dåpen er et bad til gjenfødsel (Tit. 3, 5), d.v.s. et bad som virker gjenfødsel. Men dåpens vann har denne virkning i kraft av Ordet, som vi leser i Ef. 5, 26.

Men den som således er blitt født på ny, må næres av «troens og den gode lærdoms ord» (1. Tim. 4, 6). Den som ikke næres av dette sjelens brød, synker tilbake til dødstilstanden — han faller fra Herren. Det nye testamente har mye å si om frafallrets fare. Vi har en hel bok i Det nye testamente, Hebreerbrevet, som er et inntrengende varsel om frafallrets risiko.

«Se til, brødre, at det ikke i noen av eder er et ondt, vantro hjerte, så han faller fra den levende Gud» (Hebr. 3, 12).

II.

Hvilke kjennetegn har livet i Gud?

Vi kunne ut fra Det nye testamente oppgi disse tegn, og dermed gi et direkte svar på dette spørsmålet. Men vi har sikkert større nytte av en annen framgangsmåte: La oss undersøke i Det nye testamente hvordan en som er fremmed for livet i Gud, kommer fram til dette livet. Når vi vet det, da vet vi også hva som er kjennetegnet ved det nye liv.

«Omvend eder» — slik lyder Det nye testamentes budskap til det uomvendte menneske (Matt. 4, 17). Grunnspråkets ord, *metano-eite*, betyr egentlig å tenke på nytt: en dømmer om seg selv og sitt liv på en måte som er diametralt motsatt den en før brukte. Bryt med alt du før har vært og gjort — det er ingenting som holder mål for Gud !

Men hvordan blir en så omvendt? Helt ulike mennesker kan stille dette spørsmålet. — Kanskje den som spør, ikke har noen lengsel etter Guds rike. Han vil bare ha et klart, forståndmessig svar på spørsmålet. Vi svarer

ham: Du kan ikke «av egen fornuft eller kraft» bli omvendt, men du kan bruke det middel som Ånden gjør sitt verk gjennom med det syndige menneske. *Du kan med vanlig menneskelig ærlighet hver dag bruke Guds ord.* Luther har en gang sagt at en ikke skal sitte i et hjørne og vente på den Hellige Ånd. Mensket skal søke Gud i Ordet og i bønnen. Den som gjør det, skal i sin tid få erfare at Guds Ånd rører ved ham, så han får lengsel etter himmelriket.

Men kanskje den som spør om hvordan en blir omvendt, alt er berørt av Ånden og har fått lengsel etter det rette liv. Så snart mennesket har fått denne lengselen, og har vendt sitt hjerte til å søke Herren, er Åndens verk i sjelen begynt. For mennesket søker ikke Gud av seg selv. «Det finnes ingen som søker Gud» (Rom. 3, 11).

Til å begynne med gjelder kanskje denne lengsel og søken etter Gud først og fremst Guds barns glede og fred, som en så ofte hører tale om. En vemmes ved verden og dens glede, og kjenner at hjertet er urolig og delt. Og visst er det så at det finnes en Guds barns glede, den troende sjels hvile i Gud. Og i vår tid mener mange at frelsen i virkeligheten er opplevelsen av en slik indre harmoni.

Til hvert slikt menneske vil vi si så inntrengende vi kan: *Bruk hver dag din bibel under bønn!* Da skal Åndens lys snart lyse inn i ditt hjerte, så du får syn for hva som mangler deg. Du skal lære å kjenne *din synd*. For Åndens verk er å «overbevise verden om synd» (Joh. 16, 8 f.) Og den som har begynt å se sin synd, får andre bekymringer enn hvordan han skal bli harmonisk og lykkelig. Han får den samme bekymring som den unge Luther i klosterellen: «Hvordan skal jeg få en nådig Gud?»

Nå ser mennesket at synden er noe langt mer enn summen av alle forseelser mot medmenneskene. Det begynner å forstå *atsynd* er et religiøst ord, at det betyr menneskets brudd

med Gud. Det sterkeste og mest karakteristiske av Det gamle testamente ord for synd er det hebraiske *pescha*, som betyr «frafall». Når den Hellige Ånds lys faller over menneskets liv, ser det at hele dets liv har vært et eneste opprør mot den levende Gud. Det har ikke fryktet ham, ikke elsket ham, ikke spurtt etter hans vilje.

Og det blir også klart at dette opprørskes vesen ikke først har utviklet seg etter hvert, men at det har vært der fra begynnelsen. En begynner å ane innholdet av slike ord som Salm. 51, 7: «Se, jeg er født i misgjerning», og Paulus' ord i Ef. 2, 3 «Vi var av naturen vredens barn.»

Nå er mennesket *vakt*. Det er våknet opp av den åndelige dødsdvalen og har begynt å se sannheten om seg selv. Nå kan det bli *omvendt*.

III.

«Gå inn gjennom den trange port.»

Slik taler Jesus om omvendelsen i Matt. 7, 13. Det vakte menneske står foran en trang port. Spørsmålet er om det skal gå inn gjennom porten eller stanse utenfor. Både Bibelen og erfaringen viser oss at mange av dem som er blitt vakt, aldri går inn gjennom porten til Guds rike.

*Huru många vi se invid porten,
Men huru få äro de som gå in.*

Jesus sa til «den rike yngling»: «Du er ikke langt borte fra Guds rike» (Mark. 12, 34). Og kong Agrippa sa til Paulus: «Det mangler lite i at du overtaler meg til å bli en kristen» (Ap. gj. 26, 28). Men så langt vi vet, kom hverken «den rike yngling» eller kong Agrippa noen gang inn gjennom den trange port.

Hva holder deg tilbake?

Svarene er mange. Eller rettere sagt: - Unnskyldningene er mange. Mine intellektuelle vanskeligheter, mitt yrke, mine venner, mine familieforhold hindrer meg i å bli omvendt. Slik sier en. Men i virkeligheten er alt sammen, som vi nettopp sa, unnskyldnid-

ger. Jesus har belyst dette i lignelsen om den store nattverd, Luk. 14, 16 ff. De som var innbudt, «begynte alle som en å unnskyde seg». Men det er lett å se at alle unnskyldningene er tomme utflukter. De innbudne ville ikke komme.

En student fortalte at han i sommerferien fikk vite at en kamerat av ham var blitt omvendt. Han kjente seg ubehagelig berørt av nyheten, for de to skulle bo sammen neste år. Og han tenkte: Nå kommer han naturligvis til å gå på meg for å få meg til å bli en kristen. De møttes, men kameraten gikk ikke løs på ham. I stedet fortalte han rett frem hvo som var skjedd med ham selv. «Da sa jeg: For meg er det umulig å bli en kristen, med alle mine intellektuelle vanskeligheter.» «Nei», sa kameraten, «det er ikke dine intellektuelle vanskeligheter som hindrer deg. *Det er din synd.*»

En skal ikke undervurdere de intellektuelle vanskelighetene eller de andre hindringene vi nevnte. De er der. Men like sikkert er det at den avgjørende hindring ligger på et annet plan: *Det er vårsynd.*

Når mennesket gir opp sin motstand, når det med all sin synd overgir seg til Frelseren, da går det inn gjennom den trange port, da blir det omvendt. Fra gammelt av har en med rette sagt at omvendelsen består av anger og tro. Likeens har en også fra gammelt av sagt at «den frelsende tro består i at en kommer til Kristus med sin synd, med en inderlig lengsel etter Guds nåde.»

Men for den sjel som slik har funnet vegen til Frelseren, blir spørsmålet som regel dette: Hvordan skal jeg vite om jeg virkelig har fått nåde hos Gud? Jeg har jo ingen visshet!

Vi svarer: Hold deg til Guds ord — bruk daglig din bibel under bønn! Da skal Herrens Ånd vise deg *løftene*, som du får gripe selv om du ikke har erfart «den følbare nåde».

Men taler da ikke Guds ord også om en umiddelbar erfaring av den Hellige Ånds vitnesbyrd i hjertet? Jo, «Ånden selv vitner

med vår ånd at vi er Guds barn» (Rom. 8, 16). Og Paulus skriver i brevet til Efeserne: «.. da I var kommet til troen, fått til innsegl den Hellige Ånd som var oss lovet, han som er pantet på vår arv til einedomsfolkets forløsning, hans herlighet til pris» (Ef. 1, 13 f.)

Som regel kommer det en tid i det omvendte menneskeliv da Guds Ånd taler til det på denne indre, umiddelbare måten, og sier at synden er tilgitt. Men det er overordentlig viktig å vite at denne erfaring om Åndens vitnesbyrd ikke er grunnlaget for vårt barnekår hos Gud. Den som tror på Kristus, er Guds barn, og «den frelsende tro består i at en synd er kommet til Kristus med sin synd, med en inderlig lengsel etter Guds nåde». En kan altså ha *troen* uten å ha *troens visshet*.

Hvordan kommer så det omvendte menneske fram til troens visshet? Vi svarer: *Bruk hver dag din bibel under bønn!* Da skal den Hellige Ånd fortsette sitt verk i ditt hjerte, og en dag når det behager Herren, får du oppleve hans Ånds vitnesbyrd.

Men den som er blitt omvendt, er jo i virkeligheten bare begynt sin vandring på vegen til himmelen. Et fortsatt Åndens verk må skje med ham om han skal nå fram til målet. Dette Åndens verk kalles i Bibelen *helliggjørelse*.

Ordene «*hellig*» og «*helliggjørelse*» kommer i Det gamle testamente av en rot som betyr å «skille». *Helliggjørelsen* er en stadig fortsatt atskillelse fra synden. Og også dette Åndens verk skjer gjennom Ordet. Gjennom Ordet bevares jeg i en rett selverkjennelse. Ordet dømmer stadig på nytt min synd, Ordet viser meg stadig på nytt til Frelseren.

Om helliggjørelsens verk skal skje med det omvendte menneske, om det i det hele tatt skal nå fram til det himmelske mål — alt dette beror først og sist på at det bruker sin bibel flittig og rett. Rosenius skriver: «Du kan si at du ikke har tid til å bruke Guds ord — enten den tas fra din hvile eller fra ditt arbeid — men da skal det også sies til deg at du ikke kan bli salig.»

IV.

Hvordan skal jeg så bruke min bibel?

«Bibelen skal brukes for å frelse», — hensikten skal være å vinne sjelens frelse. Slik har de åndelige lærere i gammel tid ofte sagt. Og de har gjerne lag til: Det er farlig å bruke Guds ord uten med tanke på frelse. For Ordet er aldri uten virkning — det virker enten frelse eller forherdelse. «Det er den samme sol som får vokset til å smelte og læret til å bli hardt.» Det er derfor farlig å bruke Bibelen lettsindig og uten tanke på sjelens frelse. Det hellige er farlig — nå som i Det gamle testamente tid.

Men bruker jeg min bibel i den hensikt at Guds Ånds verk skal skje med meg så jeg skal bli frelst, da er det selvsagt at jeg bruker den under *bønn*. For vårt hjerte, som av naturen er stengt for Gud, åpner seg bare for ham når vi ber. Før jeg åpner min bibel, ber jeg altså om Åndens hjelp, mens jeg leser, ber jeg også om Åndens hjelp — at Ånden må virke gjennom det jeg leser — og når jeg er ferdig, ber jeg at Ordet må gjøre sin gjerning i mit hjerte. Om George Müller er fortalt at han leste Bibelen på sine knær. Han hadde lest at en åndens mann i gammel tid gjorde det slik, og selv hadde han rik velsignelse av det. Sikkert er det i alle fall at vårt indre menneske skal bøye seg i bønn når vi bruker Guds ord.

Videre: Vi skal bruke Guds ord slik at hjertet er villig, til å lyde det som Herren sier oss gjennom Ordet. En side av det verket som Ånden utfører med oss gjennom Ordet, er nemlig at den fortsetter å overbevise om synd. Det faller lys over nye sider i vårt indre liv, det kommer ny klarhet over ting vi har sagt og gjort. Og dette betyr at vi føres inn i dypere kjennskap til vår synd. Om Åndens verk skal kunne fortsette i oss, må vi bøye oss i absolutt lydighet for denne Åndens overbevisning, bekjenne vår synd og be om nåde for Kristi skyld, og — om det gjelder synd mot mennesker — bekjenne og gjøre det godt igjen når

vi har forbrutt oss mot dem.

Men vi må også følge bestemte *regler* når vi bruker Guds ord. På alle andre livsområder må vi underkaste oss disiplin om vi vil utrette noe. Hele vår arbeidsdag er i virkeligheten inndelt etter en bestemt orden, fra det at vi våkner om morgenen til bestemt tid og inntar våre måltider til bestemt tid. Ingen syns at dette er «lovisk», det er tvert om nødvendig for at vi skal kunne gjøre vårt daglige arbeid, altså i virkeligheten en uunnværlig hjelp. Når det sies at vi må følge bestemte regler i vårt andaktsliv — i vår bønn og vår bibellesning — møter en gjerne innvendingen «Dette er lovisk». Og kanskje heter det videre: Jeg leser Bibelen og ber når jeg kjenner en indre trang til å gjøre det. Til dette kan en bare si med en gammel lærers ord: Den som ikke leser og ber på bestemte tider, han gjør det ikke på ubestemte tider! Den som bare bruker Ordet når han kjenner lust til det, han slutter snart å bruke det i det hele tatt.

En må altså sette av en bestemt tid hver dag til å bruke Guds ord. All vår tid er Guds, men en bestemt del av den skal avsettes til å søke Gud i nådemidlene. Helt fra Det gamle testamente tid har en visst at den gylne tiden er *morgenen*. Hvor ofte leser vi ikke i Det gamle testamente ord som disse: «Herre, årle høre du min røst» (Salme 5, 4). «Gud! Du er min Gud, jeg søker deg årle» (Salme 63, 2). I jødedommen på Jesu tid var det også klart at en skulle begynne dagen med åprise Gud ved soloppgang.

Hvorfor nettopp om morgenen? La oss svare med en gammel lærers ord: «Særlig viktig er det tidlig om morgenen å høre, lese og betrakte Guds ord, før vi foretar oss andre ting, akkurat som mannaen i ørkenen ble samlet inn om morgenen. Gud skal dog ha første-plassen i vårt liv. Som et lite barn gjerne hører sin mors stemme, slik skal også vi tidlig om morgenen høre Guds røst,, nemlig Guds ord, og derigjennom la oss undervise, vække og styrke, så vi ikke forspiller dagen

og viker av fra Herren. Hører vi mennesker tale meget før Gud har fått tale til oss, og gir vi oss i ferd med alleslags ytre, jordiske oppgaver før vi bruker Guds ord, dras snart hjertet fra Gud og fra omgangen med ham gjennom hele dagen.» (Bogatzky.)

Og en kan legge til. Det er ikke bare det at vi foran den nye dagens oppgaver, vanskeligheter og prøvelser, trenger å styrke oss med Ordets usynlige manna - men i Ordets våpenkammer trenger vi å ruste oss til den nye dagens strid. For hver dag møter vi våre åndelige fiender. Og av alle de deler som hører med til «Guds fulle rustning» (Ef. 6.), finnes bare ett angrepsvåpen, nemlig «Åndens sverd, som er Guds ord» (Ef. 6, 17). Å ta fram sin bibel først om kvelden er å væpne seg når striden alt er utkjempet!

Altså må jeg bruke min bibel om morgen-en. Og jeg må gjøre det på en bestemt måte. I vår tid finnes dt jo så mange måter å bruke Bibelen på. En leser det halve bibel-verset som er trykt på et lite «mannakort», en annen leser de to versene i Dagens Løsen, og etter en annen leser fire eller fem steder han er særlig glad i og aldri noe annet. Men i gamle tider visste en at dette er å omgåes Guds ord lettsindig, en velger etter eget behag det en skal lese. Og dertil kommer at lesningen ofte er så flyktig at det ikke kan kalles bruk av Guds ord.

Når Bibelen er Guds tale til oss, kan vi ikke selv etter eget behag velge ut det vi skal lese — Ordet må brukes i sin helhet. I gammel tid ble dette ofte understreket. Henric Schartau skriver: «Den som bruker Guds ord, må ikke være som mannen som kommer til bords i et vertshus og der tar for seg av det han har lyst på og vraker det andre. Den som bruker Ordet, må være som tiggeren som står ved døren og takker og tar imot.»

Altså: Alt Guds ord, hele Bibelen skal vi bruke, og det på en bestemt måte. En kan begynne foran i Bibelen og så lese fortløpende. Men det er ikke nødvendig å gjøre det

slik. En kan også begynne å lese på f. eks. tre-fire forskjellige steder, og siden fortsette å lese minst fire kapitler daglig. En kan begynne samtidig med å lese 1. Mos. Esra, Matt. og Ap.gj. Når en fortsetter på den måten, vil en på ett år ha lest gjennom hele Bibelen en gang, og Det nye testamente og Salmenes bok to ganger. Dette betyr at en tar omtrent en halv time hver morgen til Guds ord.

V.

Men de vanskeligheter som i vår tid står i vegen for en rett bruk av Guds ord, er mange. La oss nevne noen av dem.

Mot det vi nettopp sa, vil sikkert en og annen straks innvende: En halvtime hver morgen er mer enn min tid tillater. Jeg har ingen mulighet for å ta så mye av min tid om morgen-en til bibellesning og bønn.

Vårt svar lyder: En tar seg tid til alt som er nødvendig. En har det aldri så travelt at en forsømmer det ene måltidet etter det andre, en er aldri så intenst opptatt at en lar den ene uken gå etter den andre uten sovn. En må ha mat og drikke og sovn, ellers blir en snart udugelig til alt arbeid. Slik er det med bruken av Guds ord. For den som vil leve det skjulte liv med Kristus i Gud, er det nødvendig daglig å bruke Ordet. Den som forsømmer bruken av Ordets nådemiddel, kommer snart til å dø den åndelige død. Når jeg innser dette, forstår jeg også at jeg må ta meg tid til å bruke Guds ord hver dag, og da blir det også tid hver dag til å være stille for Guds ord.

En annen vanskelighet uttrykkes ofte slik: Jeg har så vanskelig for å forstå mange ting i Bibelen. Det gjelder ikke bare en rekke hendinger i Det gamle testamente, det gjelder også stykker i profetene og Salmene, og ikke minst i Paulus' brever. Har jeg noen nytte av å lese slikt som jeg for en stor del ikke forstår?

Vi svarer først: Intet menneske har ennå fullt ut forstått alt i Bibelen. «Din rettferdig-

het er som veldige fjell, dine dommer er et stort dyp», heter det i Salme 3, 7. En av de mest kjente nytestamentlige forskere i vår tid sa en gang: «Enhver annen litteratur som en studerer, blir en til sist ferdig med. En kommer før eller senere til et punkt da en be hersker den og ikke finner grunn til å sysle mer med den. Men Det nye testament, den lille boken, er det helt annerledes med. Med den blir en aldri ferdig. Hvem har f. eks. med rette kunnet påstå at han har trengt til bunns i Johannes-evangeliet?»

Men det viktigste er at Ordets virkning ikke beror på hvor mye eller lite vi forstår av det vi leser. For Ordet virker ikke først og fremst på vår forstand, men på vår ånd. Om vi bare trofast leser under bønn om den Hellige Ånds hjelp, så virker også den Hellige Ånd gjennom det vi leser, selv om vi ikke forstår så mye av det. En skal da også smått om senn lære seg til å forstå den dype visdom i Luthers ord: «Moses skriver som det passer for vårt hjerte, som mennesker behøver det, og som de trofaste erfarer det i hjertet. Hele Skriften er både i spørsmål om ordvalg, uttrykksmåte og sammenheng skrevet slik som det passer best for vårt hjertes tilstand og behov.» Åndens lys faller over slikt som trenger å bli klart for oss, og vi erfarer at Gud taler direkte til vårt indre menneske gjennom det vi leser.

Atskillige av dem som i vår tid søker å komme fram til en rett bruk av Guds ord, har også en annen vanskelighet. De sier: Jeg kan ikke tro på sannheten av alt det som står i Bibelen. Av og til har disse vanskelighetene en prinsipiell karakter — det gjelder f. eks. Bibelens underberetninger. Den som begynner å lese Bibelen, har kanskje et verdensbilde der det ikke er noen plass for underet, men i Bibelen har underet en sentral plass.

Naturligvis kunne vi i en slik situasjon holde en forelesning for å klargjøre at de som for kaster underet slett ikke kan påberope seg den nyeste naturvitenskap. Og kanskje kunne vi fortsette med å vise at det finnes ypperlige

historiske grunner for at f. ks. de bibelske underberetninger som det siktet til i den annen artikkel, er tilforlatelige. Men slike utredninger ville likevel ikke være til stor hjelp.

I stedet sier vi: Du som har vanskeligheter med å tro de eller de bibelske utsagn — *ta deg bare tid til hver dag å bruke din bibel under bønn!* Det som trenger å skje med deg, er ikke først og fremst at du skal kunne akseptere Bibelen som et i alle deler troverdig historisk dokument. Det som må skje, er at Herrens Ånd får tale til din samvittighet, vise deg din synd og lære deg å kjenne Frelseren. I og med at det skjer, er også mange av de intellektuelle vanskelighetene løst — jeg har ikke sagt alle, men mange. Og de som er igjen, står ikke i vegen for troen på Frelseren. En lege som nå i mange år har virket på misjons marken, fortalte en gang: «Da jeg var ung medisinks student, kunne jeg ikke tro på at Jesus ble født av en jomfru, og at han sto opp fra de døde legemlig. Så kom jeg til et studentmøte på bibelsk grunn. Der ble jeg omvendt. Og siden har jeg ikke hatt noen vanskeligheter med Bibelens under.»

Enda en vanskelighet ved bibellesningen må nevnes: Den som begynner å lese Bibelen sier gjerne: «Jeg får ingenting når jeg leser.» Han kjenner seg kanskje ikke på noen måte berørt av det han leser. Og så blir han mismodig og tenker at hans bibellesning er uten betydning.

Til en slik bibelleser vil vi si: Ordets virkning er en virkning i din ånd, og der kan det skje noe uten at det i det hele tatt berører ditt følelsesliv. Dette vet vi fordi Gud har lovet at hans ord ikke skal vende tomt tilbake. «For liksom regnet og sneen faller ned fra himmelen og ikke vender tilbake dit, men vanner jorden og får den til å bære og gro og gir såmannen sæd og den etende brød, således skal mitt ord være, som går ut av min munn; det skal ikke vende tomt tilbake til meg, men det skal gjøre det jeg vil, og lykkelig utføre det som jeg sender det til» (Es. 55, 10 f.) Schar-

Sjå kor god Gud er, og kor streng

(Rom. 11, 22)

Av Amund Lid

Skal me sjå Guds godhet og strenghet, er det vel ingn stad me kan sjå det betre enn ved å betrakta Israel og Guds handlemåte med dei. Der kan me sjå kor god Gud er med dei som held seg til Guds godleik, men også kor streng Gud er med dei som aviser Gud, Guds ord og Guds frelse. Der vil me også få sjå kor Gud er heilag, sann og rettferdig, ordhal- den og trufast, og aldri gløymer sitt ord og sine lovnader.

Korleis viser så Gud godhet mot Israel? Først ved at han utvalde og kalla dei til å vera Guds eigedomfolk framom alle andre folk. Dernest ved å tala til dei og gi dei Guds ord og Guds mange lovnader ved profetane. Sidan frelste han dei ut av treldomen og slavekåra i Egypt under Faraos makt, heldt dei oppe og metta dei med brødet frå himmelen under ørkenvandringa, og gav dei landet som flaut

tau skriver en gang at når snøen er meltet om våren, eller regnet har falt om sommeren, er jorden likevel snart tørr igjen. Den uerfarne kunne da tenke at regnet og snøen er uten betydning. Men bonden vet at virkningene er der fremdels. Slik er det med Guds ord. Ordets *virkning* er der selv om vi ikke kan merke den i vår følelse.

VI.

Bibelen har en livsviktig funksjon i min hvrdag, for å bruke Bibelen under bønn, det er å omgåes med Frelseren selv. Og det er bare i Bibelens ord jeg møter ham.

Derfor må en bestemt del av min hverdag settes av til å bruke denne hellige boken, bruke den med ærefrykt og under ivrig bønn om at den Hellige Ånd må utføre sitt verk i mitt hjerte gjennom Bibelens ord.

med mjølk og honning. Ikkje noko folk har fått sjå og erfara Guds veldige makt, kjærleik og godhet som dette folket.

Gud gav dei si lov og gjorde si pakt med dei, gav dei gudstenesta med ofringane og prestetenesta i tabernaklet og sidan templet, der Gud openberra seg for dei og førebudde dei til Kristus eller Messias som skulle koma. Gud gav dei mange løfte, og tala til dei mange gonger og på mange måtar ved profetane.

Til sist kom Gud sjølv til dei og tok bolig midt blant dei. Alle Guds løfte fekk si oppfylling då Jesus blei fødd. Ordet blei kjøt og feste bu millom oss, og me skoda herlegdomen hans, vitnar Johannes. I dei siste dagane tala Gud til dei gjennom Sonen, som lærde dei, gjorde sine under, og dei blei vitne til at han blei Guds offerlamb som gav sitt liv og blod for dei på krossen og tok bort verda si synd.

Guds godhet

Guds godhet er samla i Kristus Jesus og det verk han gjorde for oss. Den Guds godhet han viste mot Israel var fyrebuinga for Han som var lova, gjennom den ville Gud setja dei i stand til å ta imot Jesus — *Guds godleik*. Sjå kva Skrifa vitnar om det: «Men Gud, som er rik på miskunn, hev for sin store kjærleiks skuld som han elskar oss md, gjort oss levande med Kristus, endå me var døde ved våre misgjerninger — av nåde er de frelste — og vekt oss opp med han og sett oss med han i himmelen, i Kristus Jesus, så han i dei komande tider kunne visa den *ovstore rikdomen av sin nåde ved godleik imot oss i Kristus Jesus.*»

I denne Guds godhet i Kristus Jesus er alt samla. I han blir Guds kjærleik, miskunn og nåde til ei fallen slekt openberra, han er ei soning for alle vår synder, Gud la straffa på

jødar miste livet i fengsel, fangeleirar og gasskammer. Det mest benåda folk på jorda, blei djupt fornedra for si vantru skuld.

Men Gud er ikkje berre rettferdig og streng, han er også sann og trufast imot sitt ord og sine lovnader. Han lova at for skuld Guds løfte til fedrane deira, så skulle ein leivning bli igjen som skulle få landet og Jerusalem tilbake når heidningane si tid var ute. Det har me nå sett gå i oppfylling, me som lever idag.

Skrifta lærer at dette hende dei så det skulle vera eit fyredøme, og det er skrive til påminning for oss, som dei siste tider har kome til, så me ikkje skal falla i den same vantru og forherding som dei. (1. Kor. 10, 11).

Vårt folk har også motteke mykje nåde og velsigning frå Gud. Me har hatt Guds ord og evangelium snart i 1000 år. Livets ord og sæd har vore forkjent og sått rikt, og det har bore rike frukter i store vekkjingar som omforma folkt og folkelivet frå heidendor, fattigdom og nød til eit liv i fred og fridom under Guds rike velsigning både åndeleg og materielt. Sjå kor god Gud har vore mot oss, og kor god Gud ennå er, som let oss ennå leva på forfedrane si velsigning, for han velsignar i tusen ættleder dei som ottast Gud og trur på namnet hans.

Likevel er vårt folk i ferd med å forlata Gud, visa frå seg Jesus og hans frelsande evangelium. Fråfallet skrid fram med stor fart, uhylleleg fort, og vantru, verdslegdom, almenreligiøsitet og forherding tek overhand. Det viser kampen for å få bort Guds ord og kristendomsundervisning i skulane. Kampen for å gjera fosterdrap lovleg, sex og usedelighet tek overhand, begjæret etter mammon og dei ting som høyrer verda til fyller hjarta og liv, sprengjer ekteskap og heim ved å twinga kvinnene ut i arbeidslivet, vold og tjuveri tek overhand, likeeins alkohol og narkotika, og ungdomsproblem, fritidsproblem og andre problem oppstår.

Der Kristus og evangeliet misser makta over menneskehjarta, der flytter verda og verda si ånd inn, og djevelen — verda sin Fyrste — blir herre i hjarta og liv.

---

han så me skulle gå fri, han er vår rettferd for Gud, i han har Gud gitt oss eit evig liv, frelse, barnekår og arverett hjå Gud. Sjå kor god Gud er, god imot oss, så sant me held oss til godeleiken hans. Denne Guds godeleik er *for alle*, for jøde først og så for grekar (heidning) Den er forsyndarar, for skyldige, dømde og fortapte menneske, det viser Skrifta klårt.

Dei av Israel som tok imot Jesus og trudde på han, for dei ble han til frelse og oppreising og velsigning. Han gav dei retten til å kallast Guds barn, dei som trur på namnet hans, som ikkje er fødde av blod, og ikkje av kjøts vilje, og ikkje av manns vilje, men av Gud. (Johs. 12-13). Dei fekk leva under Guds velsigning, og dei har sidan blitt til velsigning for alle jorda sine slekter, som Gud lova Abraham.

Sjå kor streng Gud er.

Den store del av Israel heldt seg ikkje til Guds godeleik, dei viste Jesus frå seg i vantru. «Han var i verdi, og verdi har vorte til ved han, og verdi kjend han ikkje. Han kom til sitt eige, og hans eigne tok ikkje imot han», vitnar Skrifta i Johs. 1, 10-11. Dei valde Barrabas (frøvaren) framfor Jesus, kravde at Jesus skulle bli krossfest, blodet hans kome over oss og borna våre. Dei fekk det som dei ville, og forherding kom over ein stor del av Israel, mens evangeliet gjekk til heidningane.

Israel, Abrahams slekt etter kjøtet, gjekk det som Gud hadde forutsagt gjennom profetane. Når dei viste Jesus firå seg, og dermed Guds frelse, så blei templet og byen deira nedriven, dei miste heimane sine og landet sitt, og dei blei spreidde mellom alle jorda sine folkeslag. Det gjekk som dei ba, lat blodet hans koma over oss og borna våre. Kven har vel lide meir vondt enn dette folket, i dei snart 2000 åra som har gått? Me kan berre tenkja på siste verdkrigien, då fleire millionar